

DFS projekt UM-1214:

Udvikling og afprøvning af koncept for orkestersammenspil med gradueret nodemateriale

Resumé

Et vigtigt folkeoplysningstilbud til klassiske amatørmusikere er sammenspilsmulighed i orkestre, og mange af de danske klassiske amatørorkestre er samlet under Dansk Amatørorkester Samvirke. En af de store udfordringer mht at få nye medlemmer i orkestrene er, at de fleste orkesterværker stiller store krav til de spillemæssige færdigheder. Formålet med projektet har været dels at udvikle en hensigtsmæssig metode til bearbejdning af nodematerialet og dels at afprøve hvordan det vil fungere i praksis, herunder om der er særlige ting man skal være opmærksom på ved brug af gradueret nodemateriale.

Graduerede noder er en simplificering af værkets originale stemmer udformet således, at mindre øvede amatørmusikere får mulighed for at spille med i værker, der ellers er af en sværhedsgrad, de ikke umiddelbart ville kunne honorere. Graduerede noder kan være med til at give børn og unge oplevelsen af "suset" ved at være med til at spille den store musik. Måske kan de også lette voksnes amatørers vej tilbage blandt de udøvende efter mange års pause fra instrumentet, hvor fokus har været på karriere og familiedannelse. Endelig kan de graduerede stemmer muligvis fastholde amatører, der ikke har det spillemæssige niveau, der kræves for at spille de originale stemmer.

Der blev under projektet udarbejdet gradueret nodemateriale til to heldags orkesterstævner og noderne fra det ene blev desuden afprøvet som bladspil på et strygerstævne. Århus Musikskoles strygerorkester "Nedstrygerne" spillede sammen med Århus Strygerensemble den 3. oktober med Mette Hanskov som dirigent. Værkerne var af Mozart, Bach, Britten og Leroy Andersson. Mozarts Salzburgersymfoni nr. 1 blev desuden afprøvet som bladspil på DAOS strygerstævnet i Helsingør den 7. november med Marianne Granvig som dirigent. Den 21. november var Nordsjællands Sinfonia vært for et heldagsstævne for fuldt symfoniorkester, hvor der igen med Mette Hanskov på podiet blev spillet 1.sats af Brahms symfoni nr. 1 og Kuhlau Ouverturen til Elverhøj.

Efter hver test blev deltagerne bedt om at udfylde et elektronisk evalueringsskema. Der var en entydig positiv indstilling til konceptet og en klar anbefaling af, at DAOS arbejder videre med at skabe muligheder for at orkestrene kan få adgang til gradueret nodemateriale. Desuden gav tilbagemeldingerne værdifulde kommentarer og anbefalinger til det videre arbejde. Afslutningsvist blev der den 27. november afholdt en workshop med nogle af projektets nøglepersoner.

Konklusionen på projektet er, at DAOS absolut bør arbejde videre med konceptet og finde hensigtsmæssige metoder til dels at udbrede kendskabet til mulighederne og dels til at skabe gradueret nodemateriale i større målestok. Projektets forventninger til det graduerede nodemateriales betydning for sammenspils-mulighederne for mindre øvede amatørmusikere i alle aldre blev dokumenteret, og der blev udviklet en hensigtsmæssig metode til bearbejdning af noderne med påpegning af faser i processen, hvor der skal udvises særlig påpasselighed.

Det blev samtidig påvist, at det ikke er nok bare at opbygge et arkiv med gradueret nodemateriale, som orkestrene kan trække på. Stævnet i Århus viste klart potentialet i et samarbejde mellem musikskolen og det lokale amatørorkester, men trods ihærdig indsats fra Nordsjællands Sinfonia lykkedes det ikke her at få en eneste af musikskolerne i Nordsjælland gjort interesseret i at medvirke i projektet. Musikskoleeleverne har brug for at opleve, at der er et aktivt amatørmusikliv uden for musikskolen, som de vil kunne deltage i, når de bliver ældre. Her ligger en udfordring, som DAOS vil arbejde med at finde en løsning på.